

De leesscan

INSPIRATIEWIJZER LEESOMGEVING

In dit document vind je bijkomende reflectievragen bij de pijler 'leesomgeving'. In de rechterkolom kan je noteren hoe jouw school (nog) sterker wil inzetten op deze pijler.

Notities voor jouw school

Ik voorzie in een rijk en gevarieerd leesaanbod als deel van mijn dagelijkse klaswerking.

Het leesaanbod is **gevarieerd, actueel en authentiek** met aandacht voor fictie én non-fictie, *bv. boeken, kranten, tijdschriften, strips, liedteksten, luisterboeken, graphic novels, poëzie, prentenboeken, meertalige boeken, e-boeken, interactief tekstmateriaal...*

Het leesaanbod sluit aan bij het **leesniveau** en de **belevingswereld** van alle leerlingen. Leerlingen lezen betekenisvolle teksten bestaande uit rijke taal met een herkenbaar onderwerp en een realistisch tekstdoel. Leerlingen kunnen kiezen uit teksten met een uitdagende maar gepaste moeilijkheidsgraad. De teksten zijn aangepast aan het woordenschatniveau van de kinderen, maar toch voldoende rijk en uitdagend op vlak van woordgebruik, zinsconstructies, structuur... Ze bieden kansen tot het leren van nieuwe woorden.

Leerkrachten en leerlingen lezen niet enkel in functie van taaldoelen, maar ook in functie van **doelen van andere vakken/leergebieden** (geschiedenis, STEM, muzische vorming, beweging...).

Een gevarieerd en rijk leesaanbod wordt ingezet voor **functionele én ontspannende leesdoelen**. De leerlingen lezen vanuit een functioneel doel. Ze willen iets te weten komen, ze hebben informatie nodig om iets uit te voeren/te maken, ze hebben zin om zich in te leven... Ze lezen ook ter ontspanning.

Ik creëer aantrekkelijke, gezellige en toegankelijke leesplekken in de klas.

Het leesaanbod (boeken, tijdschriften, kranten...) is **zichtbaar** in de klas, *bv. in de leeshoek, op een thematafel, verspreid in de klas...*

Leerlingen richten de **leesplek(ken)** mee in, zodat die echt hun plekjes worden.

Leerlingen stellen het **leesaanbod** (mee) samen in de klas, *bv. in de leeshoek*.

Schrijfproducten van de leerlingen krijgen een plaats in de leeshoek, *bv. verzonden verhalen, gedichten, vriendenboekjes...*

Ik maak tijd voor leesbevorderende activiteiten.

Leerlingen **maken** in de klas **kennis** met een uiteenlopend leesaanbod, *bv. boekdate, boekenbabbels, boekendans, voorlezen...*

Leerlingen krijgen kansen om **zelf promotie** te maken voor teksten/boeken die ze graag lezen.

Leerlingen worden gestimuleerd om leesmateriaal **mee te brengen** naar de klas, *bv. boeken, kranten, tijdschriften, reclamefolders...*

Ik voorzie in uiteenlopende werk- en groeperingsvormen om te lezen.

Activiteiten met en rond rijke teksten vinden plaats in **verschillende groeperings- en samenwerkingsvormen**.

Leerlingen krijgen een **keuze** in de manier waarop ze gelezen teksten of boeken verwerken, *bv. een nieuwe kافت ontwerpen, een kijkdoos, een filmpje, Booktube of vlog maken...*

Ik voorzie in structureel tijd en ruimte voor vrij lezen.

Er zijn **vaste leesroutines** in de weekplanning met ruimte voor vrij lezen, *bv. kwartierlezen, vaste (voor)leesmomenten...*
De leerkracht leest zelf ook tijdens vrije leesmomenten.

Ik ben een motiverend rolmodel voor leerlingen.

Verhalen worden minstens één keer per week interactief **voorgelezen**. Kleuters worden dagelijks voorgelezen. In het lager onderwijs worden leerlingen minstens een paar keer per week voorgelezen. In het secundair wordt wekelijks voorgelezen. Tijdens het voorlezen ontstaat er **rijke interactie** tussen de leerlingen en de voorlezer (leerkracht, ouder, leerling...) of tussen leerlingen onderling.

Leerlingen en leerkrachten **delen leeservaringen en leesplezier**. Dat betekent dat ze enthousiasme delen (gesprekken over wat ze (niet) graag lezen), maar ook spreken over moeilijkheden, het vinden van oplossingen en patronen.

Leerlingen worden gestimuleerd om **thuis en tijdens vakanties** te lezen, *bv. via leesbingo, een verteltas...*

Leerkrachten volgen de **kinderboekenactualiteit** op, *bv. via boekenblogs, de Leesjury, tips van organisaties als Iedereen Leest, door zelf kinder- en jeugdboeken, tijdschriften, poëzie... te lezen.*

Ik help de leerlingen om hun leesvoorkeur te ontdekken.

Leerlingen worden **keuzevaardig** gemaakt. Ze worden begeleid in het selecteren van leesmateriaal, *bv. via de organisatie van de leeshoek, via de zoekmachine van de bibliotheek, via de vijfvingerregel, via www.boekenzoeker.be...*

In de selectie van het leesaanbod is rekening gehouden met **de interesse, de genrevoorkeur en het taal-/leesniveau** van de kinderen.

De leerkracht geeft aanvullend **leestips en feedback** bij de tekstkeuze van leerlingen.

Centrale leesplekken en een zichtbaar boekenaanbod zorgen voor een leesklimaat op school.

Er zijn knusse leesplekken te vinden **buiten** de klasmuren, *bv. een schoolbibliotheek, een leesplek in de refter, op de speelplaats, een leestuin...*

Lezen is **zichtbaar** op school en in de klassen, *bv. via posters, (mobiele) boekenboxen, activiteiten, foto's...*

Leerlingen worden betrokken bij de **inrichting** van de leesplekken.

Leerlingen worden betrokken bij de **samenstelling** van het leesaanbod.

De **leesvoorkeur** van leerlingen en leerkrachten is zichtbaar aanwezig op school, *bv. boekenposters, acties als 'boek van de week', boeken-top 10 van de leerlingen of leerkrachten in de schoolblog...*

Leerlingen worden via acties en projecten op schoolniveau tijdens het jaar **vertrouwd gemaakt met een actueel leesaanbod**, *bv. de Voorleesweek, de Poëzieweek, de Jeugdboekenmaand, de Leesjury, de Grote Voorleesdag, de Poëziesterren...*

Leerlingen van **een verschillend leerjaar/verschillende graad** lezen op geregelde tijdstippen voor aan elkaar.

Ouders en leespartners worden betrokken bij het organiseren van een motiverende leesomgeving.

De school werkt samen met **ouders** om een krachtige en motiverende leesomgeving te realiseren, *bv. ouders worden uitgenodigd om voor te lezen, mee te gaan naar de bibliotheek, mee te werken aan een boekenruilbeurs...*

De school werkt samen met de **bibliotheek** om een breed leesaanbod en krachtige en motiverende leesomgeving te realiseren.

De school werkt samen met **culturele partners** om een krachtige en motiverende leesomgeving te realiseren, *bv. organisaties als Iedereen Leest, Canon Cultuurcel, auteurs, de boekhandel...*

